

SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNU

KANUN NUMARASI

: 5510

KABUL TARİHİ

: 31/5/2006

YAYIMLANDIĞI RESMÎ GAZETE

: TARİH: 16/6/2006 SAYI: 26200

YAYIMLANDIĞI DÜSTUR

: TERTİP: 5 CİLT: 45

MADDE 24

HALİL ÖZDEMİR

KISA VADELİ SİGORTA KOLLARINDA DİKKATE ALINMAYAN SÜRELER

MADDE 24- (1) Kısa vadeli sigorta kolları bakımından;

- a) Herhangi bir sebeple silâh altına alınan sigortalının askerlikte geçen hizmet süresi,
- b) Hükümlülükle sonuçlanmayan tutuklulukta geçen süre,
- c) İş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık sigortalarından geçici iş göremezlik ödeneği alan sigortalının iş göremediği süre,
- d) Sigortalının greve iştirak etmesi veya işverenin lokavt yapması hallerinde geçen süre,

18 inci maddede belirtilen çalışma sürelerine girmediği gibi, iş göremezliğin başladığı veya hastalığın anlaşıldığı yahut doğumun olduğu tarihten önceki bir yılın hesabında da dikkate alınmaz.

İLGİLİ MEVZUAT: 506 Sosyal Sigortalar Kanunu, Kısa Vadeli Sigorta Kolları Uygulama Tebliği RG. 28.9.2008 Sayı: 27011

KAYNAKÇA

Aslanköylü, Resul. Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu Şerhi. Cilt I, Ankara 2015

AÇIKLAMALAR

1. 5510 sayılı Kanunun “Tanımlar” başlıklı 3/1. maddesinde “*Kısa vadeli sigorta kolları: İş kazası ve meslek hastalığı, hastalık ve analık sigortası kollarını ifade eder*” şeklinde tanımlanmıştır. Kısa vadeli sigorta kollarına ilişkin hükümler Kanunun üçüncü bölümünde düzenlenmiştir. 24. maddede ise kısa vadeli sigorta kollarında dikkate alınmayan süreler hüküm altına alınmıştır (506 sayılı Kanun m. 104). Bu süreler aynı zamanda 18. maddede düzenlenen geçici iş göremezlik sürelerinin ödenmesi ile ilgili sürelerde dikkate alınmayacaktır. 18. maddede, hastalık veya analık sigortasından geçici iş göremezlik ödeneği alınabilmesi için belli süre prim ödenmesi şart koşulmuştur. Kısa Vadeli Sigorta Kolları Uygulama Tebliğinin¹ 15/XI. maddesinde Kanunun 24 üncü maddesinde düzenlenen kısa vadeli sigorta kollarında dikkate alınmayan sürelerle ilişkin Kurumda mevcut bilgiler ile sigortalılar tarafından ibraz edilen belgelere göre tespit edilecek süreler bilgi işlem ortamında kaydedilir denilmiştir.

2. İş kazası ve meslek hastalığı sigortasından yardım alabilmek için hastalık ya da analık sigortasında olduğu gibi belirli miktarda prim ödenmesi şart değildir. Sigortalı işe başladığı gün sigorta yardımlarından yararlanabilir. O nedenle iş kazası ve meslek hastalığına dayalı hastalık ve analık sigortası kollarından geçici iş göremezlik ödeneği alabilmek için belirli süre prim ödeme şartı uygulanmaz.

3. 24. maddenin (a) bendine göre, herhangi bir sebeple silâh altına alınan sigortalının askerlikte geçen hizmet süresi kısa vadeli sigorta kollarının uygulamasında dikkate alınmayacağı gibi maddenin son fıkrasına göre bir yılın hesabında da dikkate alınmaz. 41/1-b maddesine göre er veya erbaş olarak silâh altında veya yedek subay, yedek astsubay okulunda geçen süreleri borçlanmaları halinde uzun vadeli sigorta kolları açısından sigortalı sayılacağı belirtilmiştir.

4. Askerliğini yapan sigortalı, izin veya hava değişimi sırasında sigortalı sayılmayı gerektiren bir işte çalışmış ve primler de bildirilmiş ise sigortalılıkta geçen süreler kısa vadeli sigorta kollarının uygulamasında dikkate alınabilir.² Kayıt dışı çalışma halinde sigortalılığın tespiti davalarında Yargıtay, askerlik sürelerinden bir gün önce çalışmanın sonlanmasını ve askerlik süresi bitimi hemen işe başlanmasını makul görmüştür.

“... dava dosyası içerisinde yer alan 30.04.2010 tarihli Askerlik Şube Başkanlığı yazasında, davacının 01.09.1986 tarihi itibarıyla askerliğe sevkinin gerçekleştirildiğinin bildirilmiş olması karşısında, sevk tarihinden bir gün öncesine kadar hizmet akdinin devam ettiğine yönelik mahkeme kabulü isabetsizdir. Mahkemece, iş akdinin sona erdiği tarih ile askerlik sevk tarihi arasında geçen, askerlik hizmeti öncesi hazırlık sürecine ilişkin makul

¹ RG. 28.9.2008 Sayı: 27011

² Aslanköylü, s. 1014,

süre tespit edilmelidir. Bu çerçevede uygulamaya yönelik yöresel kabuller, davacının askerlik hizmetini yaptığı mahallin ikametine uzaklığı, ulaşım şartları gibi hususları yöntemince araştırarak, hizmet akdinin sona erdiği tarih hiçbir kuşku ve duraksamaya yer bırakmayacak biçimde çözümlenip; deliller hep birlikte değerlendirilip takdir edilerek, varılacak sonuç uyarınca bir karar verilmelidir.”³

5. 24. maddenin (b) bendine göre, hükümlülükle sonuçlanmayan tutuklulukta geçen süre kısa vadeli sigorta kollarının uygulamasında dikkate alınmaz. Ancak bu süreler uzun vadeli sigorta kolları açısından 41/1-f maddesi gereği borçlanılabilecek sürelerdendir. 5/1-a maddesine göre ise “Hizmet akdi ile çalışmamakla birlikte, ceza infaz kurumları ile tutukevleri bünyesinde oluşturulan tesis, atölye ve benzeri ünitelerde çalıştırılan hükümlü ve tutuklular hakkında, iş kazası ve meslek hastalığı ile analık sigortası uygulanır ve bunlar, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılırlar.”

6. 24. maddenin (c) bendine göre iş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık sigortalarından geçici iş göremezlik ödeneği alan sigortalının iş göremediği süre kısa vadeli sigorta kollarının uygulamasında dikkate alınmaz.

7. 24. maddenin (d) bendine göre sigortalının greve iştirak etmesi veya işverenin lokavt yapması hallerinde geçen süre kısa vadeli sigorta kollarının uygulamasında dikkate alınmaz. Sigortalılıkta fiili çalışma önemlidir. Sigortalının greve iştirak etmesi veya işverenin lokavt yapması hallerinde fiili çalışması söz konusu değildir. Bu süreler son fıkradaki bir yılın hesabına da dahil edilmez. Kanunun 9/2. maddesine göre hastalık ve analık hükümlerinin uygulanmasında sigortalılığın, ilgili kanunlar gereği sigortalının ücretsiz izinli olması, greve iştirak etmesi veya işverenin lokavt yapması hallerinde, bu hallerin sona ermesini takip eden onuncu günden başlanarak yitirilmiş sayılır. Zira ücretsiz izinde, grev ve lokavtta geçen sürelerde hizmet akdi askıdadır. Sözü edilen sürelerin sona ermesini takip eden onuncu günden önce sigortalı işbaşı yapmış ise önceden başlayan sigortalılığı devam eder.

³ Y10. HD 26.3.2015 t. E. 1015/1479, K. 2015/5756